

[Holstein.]

Omfang Jord fra de store Majoratsgodser, men saa vidt mig bekendt har de Ekspropriationer rigtignok fundet Sted imod fuld Erstatning til de paagældende. Her overlades hele denne mægtige Socialreform til en enkelt Mands Skøn og Forgødtbefindende!

Jeg ser ikke rettere end, at det er en overmaade ensidig socialpolitisk Betragtning, som ligger til Grund for dette Forslag. At det er af Betydning at skaffe den opvoksende Ungdom Beskæftigelse, er der ikke en Politiker af noget Parti, som vil benægte, heller ikke, at det er en offentlig Opgave, en Statsopgave, i visse Tilfælde en kommunal Opgave at hjælpe med hertil; men at denne Beskæftigelse alene skulde søges tilvejebragt ved Hjælp af Ekspropriation af et enkelt Erhvervs Privatformue og en lille bitte Kreds af sagesløse erhvervende indenfor dette Erhverv, det tør jeg nok sige er en ejendommelig socialpolitisk Opfattelse.

Og, som sagt, hvis der saa var Sikkerhed for, at man virkelig ad denne Vej skaffede Beskæftigelse i det Omfang, som den opvoksende Ungdom trænger til! Men jeg vil gerne spørge det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen og den højtærede Landbrugsminister: Hvad tror De egentlig vilde blive Følgen samfundsmæssig og som Følge deraf ogsaa med Tilbagevirkninger socialt, hvis man gik til en Reform i hele den Udstrækning, som Lovforslaget her hjemler? Hvad tror De, Følgen vilde blive, hvis vi pludselig Aar for Aar fik mange Tusinde nye Statshusmandsbrug her i Landet?

Hvad tror det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen det vilde betyde med Hensyn til Flæskeproduktionen og med Hensyn til Smørpriserne? Er det ærede Medlem saa sikker paa, at en saadan Reform ikke kunde komme til at betyde lige det modsatte af det, det ærede Medlem tilsigtede, at Priserne paa forædlede Landbrugsprodukter vilde blive trykket, eftersom vi kun har eet Marked, det saakaldte Verdensmarked, d. v. s. det engelske Marked, og en lille Smule i Tyskland, men det bliver jo mindre og mindre.

Tror det ærede Medlem ikke, at en

saadan Reform kunde faa Virkninger, som medførte, at Arbejdslønnen paa Landet blev trykket, fordi Priserne paa forædlede Landbrugsprodukter blev trykket, og at disse Statshusmandsbrug i Virkeligheden blev daarligere og daarligere stillet, i jo stærkere Tempo man gik frem med denne Udstykning, som det ærede Medlem har tænkt sig?

Jeg tror, det er en overmaade nærliggende Mulighed, og det er ogsaa en Mulighed, som Forfatteren af den Afhandling, jeg nys citerede, har været opmærksom paa. Han siger følgende:

„Man kan i Virkeligheden godt blive ved at dygne Arbejde og Kapital op paa den danske Jord og derved skabe Eksistensmuligheder for en stor Befolkningstilvækst, forudsat at der ikke i Udviklingens Løb sker en for det lille intensive Landbrug ugunstig Prisforskydning paa Landbrugsprodukter. Gaar man til Oprettelsen af mindre Brug, vil det samfundsmæssige Udbytte af et givet Areal vel stadig forøges, men Arbejds- og Kapitalmængden vil forøges endnu mere, og hvis Befolkningen yderligere vokser og alt andet i øvrigt er lige, maa det almindelige Indtægtsniveau altsaa synke, om der skal skaffes den voksende Befolkning Underhold ved Udstykning af Jord. Man kan altsaa sige, at Jorden byder Arbejdsmulighed for et praktisk talt ubegrænset Antal Mennesker, men, efter at en vis Dyrkningsintensitet er naaet, med stadig lavere Arbejdsudbytte.“

Jeg synes, at naar en politisk aldeles upartisk Økonom vurderer disse Spørgsmaal saaledes, er det mere end letsindigt at fremsætte et Lovforslag af en Beskæftheden som det, den højtærede Landbrugsminister har lagt paa Tingets Bord, mere end letsindigt, det er Hasardspil med det danske Landbrugs Eksistensvilkaar, og det er Hasardspil med det danske Landbrugs bærende økonomiske Værdier. Jeg kan derfor ikke andet end udtale min oprigtige Glæde over, at Partiet Venstre nu i denne Sag efter mange vaklende, famlende, søgende Omvandringer paa dette Omraade har forstaaet, hvad det er, Klokken er slaaet, og er at træffe paa fælles Front med det konservative Folkeparti i Mod-